

Modeller og opgaver til kapitel 14

Æstetiske læreprocesser i socialpædagogisk arbejde

Af Bennyé D. Austring og Merete Cornét Sørensen

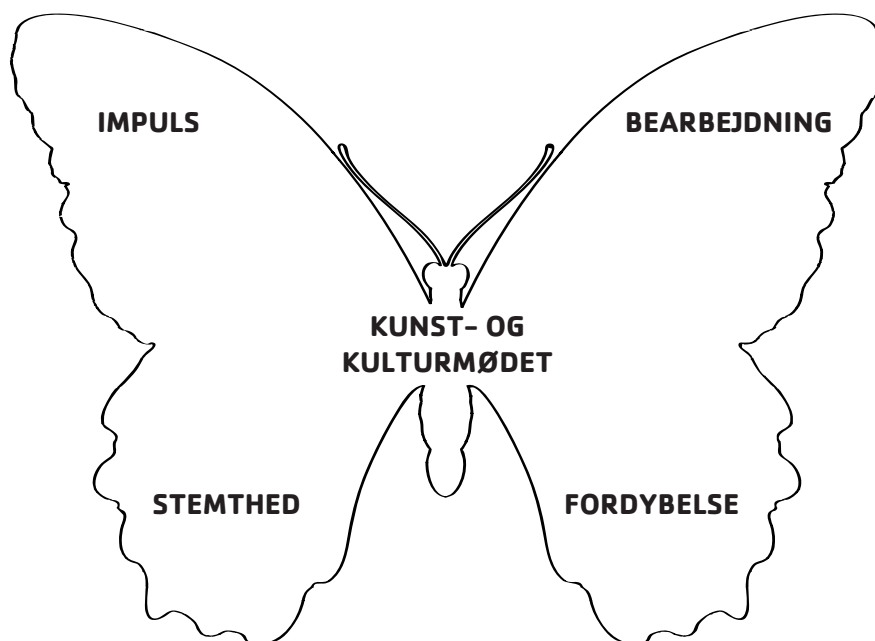
Menu-modellen

Modellen (Sørensen, 2015) beskriver en ramme for den enkelte dags arbejde med æstetiske aktiviteter, hvor de forskellige dele som i et festmåltid indgår i en samlet helhed. Modellen er tænkt som ramme om forskellige, men temamæssigt sammenhængende æstetiske aktiviteter, hvor det overordnede tema går igen i alle modellens faser. Er temaet eksempelvis eventyr, så vil eventyr i et eller andet omfang indgå i alle tre faser. Under hovedretten indgår en fremlæggelse som del 2. Denne del kan udelades i rent procesorienterede forløb.

Menu-modellen er velegnet til kortere aktivitetsforløb, men kan med udbytte gentages som en fast, rituel og genkendelig rammestruktur også i forløb over flere dage eller uger.

Menu-modellen – en ramme for den enkelte dags arbejde med æstetiske aktiviteter
Tema:
Forret: Opvarmning – impuls og etablering af et trygt potentielt rum
Hovedret: 1. Æstetiske eksperimentelle og ekspressive aktiviteter (skal indgå)
2. Fremlæggelse, internt eller for et eksternt publikum (kan indgå)
Dessert: Afrunding og evaluering

Sommerfuglemodellen

Sommerfuglemodellen (Austring, 2018) er en planlægningsmodel, som pædagogen kan bruge i æstetiske aktiviteter centreret omkring en specifik kunst- eller kulturoplevelse som i case 5 (se kapitel 14 i bogen). Kunstopplevelsen er i modellen oven for afbilledet som sommerfuglens krop. Venstre vinge illustrerer pædagogiske aktiviteter før oplevelsen og højre vinge pædagogiske aktiviteter efter oplevelsen.

1. Som før-aktivitet (venstre vinge) planlægger og gennemfører pædagogen forskellige æstetiske aktiviteter, der forbereder målgruppen på den kommende oplevelse.
2. Herefter deltager målgruppen og pædagogen i selve kunstopplevelsen (sommerfuglens krop), som i de fleste tilfælde er rammesat og styret af kunstneren selv.
3. Som efter-aktivitet (højre vinge) planlægger og gennemfører pædagogen tiltag, der kan opsamle, bearbejde og videreudvikle deltagerens kunstneriske oplevelse.

Aktiviteterne i denne model har et fælles tema, overskriften, der relaterer sig til kunst- og kulturoplevelsen. Temaet går igen som en rød tråd i alle tre faser. Forløbet kan vare lige så længe, som interessen rækker.

Tema:		
Venstre vinge: Forberedelse	Krop: Kunst-/kulturmøde	Højre vinge: Efterbearbejdning
Æstetiske aktiviteter	Oplevelse	Æstetiske aktiviteter
Andre forberedende aktiviteter		Andre efterbearbejdende aktiviteter

Kombi-modellen

Sommerfuglemodellen kan kombineres med Menu-modellen, som det illustreres i nedenstående skema. Det viser en arbejdsstruktur for en enkelt dag som led i et længerevarende forløb, før og/eller efter selve kunst- og kulturmødet.

Tema:		
Venstre vinge: Forberedelse	Krop: Kunst-/kulturmøde	Højre vinge: Efterbearbejdning
Forret: Opvarmning – impuls Hovedret: 1. Æstetiske aktiviteter 2. Evt. fremlæggelse Dessert: Afrunding og evaluering	Oplevelse	Forret: Opvarmning – impuls Hovedret: 1. Æstetiske aktiviteter 2. Evt. fremlæggelse Dessert: Afrunding og evaluering

Opgaver

Planlægningsopgave 1

Tag afsæt i en selvvalgt målgruppe og en selvvalgt æstetisk aktivitet, og beskriv et forløb over mindst tre gange med afsæt i Menu-modellen.

Beskriv med afsæt i den konkrete aktivitetsplan:

1. Det overordnede tema, der arbejdes med i forløbet
2. Hvilke pædagogiske mål, pædagogen har med aktiviteten
3. Hvilke aktiviteter, der indgår i de tre faser Forret, Hovedret og Dessert
4. Hvilken rolle, pædagogen indtager i aktiviteten
5. Hvordan deltagerne indgår aktivt medskabende i aktiviteten
6. Hvordan pædagogen kan evaluere aktivitetens værdi for deltagerne.

Planlægningsopgave 2

Tag afsæt i en selvvalgt målgruppe og et selvvalgt kunst- og kulturmøde. Planlæg og beskriv et forløb for målgruppen over mindst tre gange med afsæt i Sommerfuglemodellen. Beskriv følgende:

1. Hvilket kunst-/kulturmøde indgår som sommerfuglens krop?
2. Hvilke æstetiske aktiviteter indgår som hhv. sommerfuglens venstre og højre vinge?
3. Hvilke pædagogiske mål har pædagogen med aktiviteten?
4. Hvilke roller og funktioner har pædagogen i aktiviteten?
5. Hvordan indgår deltagerne aktivt medskabende i de forskellige aktiviteter?
6. Hvordan evalueres aktivitetens værdi for deltagerne?

Planlægningsopgave 3

Planlæg og beskriv med udgangspunkt i ovenstående hjælpespørgsmål til Menu- og Sommerfuglemodellen et aktivitetsforløb over flere uger for en selvvalgt målgruppe med støtte i Kombi-modellen.

Litteraturliste

Austring, B. D. (2018). Sommerfuglemodellen. 0-14 (4).

Sørensen, M. (2015). *Drama, æstetisk læring og udvikling af dramatisk legekompetence*. (Ph.d.-afhandling). Aarhus: Aarhus Universitet, DPU.